

Huvudman

Volvo Industrial Academy AB
Org. Nr. 559220-5149
Att: Beatrice.carrick@volvo.com

Ärendet

Etableringskontroll i samband med byte av huvudman för gymnasieskola vid Volvogymnasiet i Skövde kommun

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Volvo Industrial Academy AB att senast den 16 augusti 2023 ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande skolenhetens lokaler och undervisande lärare. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Volvo Industrial Academy AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Volvo Industrial Academy AB ska vidta följande åtgärder

Förutsättningar att starta utbildningen

1. Se till att ha ordnat ändamålsenliga lokaler för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. I det ingår att säkerställa att utbildningen genomförs av den huvudman som erhållit godkännandet för utbildningen samt att undervisningen sker i skolenhetens egna lokaler (2 kap. 5 och 35 §§ skollagen).

2. Se till att det inför att verksamheten ska starta i augusti 2023, anställs lärare som har legitimation och är behöriga för den undervisning de ska bedriva, om de inte omfattas av något av undantagen från dessa krav. Huvudmannen ska komma in med dokumentation som verifierar att de lärare som ska undervisa är anställda av huvudmannen och uppfyller angivna krav (2 kap. 13 och 17–18 §§ skollagen).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar som avser att det finns en anställd rektor som har pedagogisk insikt genom utbildning och erfarenhet, tillgång till elevhälsa, tillgång till platser för arbetsförlagt lärande, samråd med lägeskommunen samt huvudmannens ekonomiska förutsättningar.

Om ärendet

Skolinspektionen har inlett en etableringskontroll i samband med nyetablering av Volvogymnasiet belägen i Skövde kommun. Etableringskontrollen har genomförts i form av intervju med representanter för huvudmannen. Som en del av kontrollen har även dokumentation inhämtad från huvudmannen granskats.

Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Kontrollen har omfattat en prövning av huvudmannens förutsättningar att starta utbildningen samt huvudmannens ekonomiska förutsättningar. En ägar- och ledningsprövning har gjorts i ett annat tillsynsärende, se Skolinspektionens beslut den 19 januari 2022 med dnr 2021:835.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Förutsättningar att starta utbildningen

Lokaler och utrustning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av Skolinspektionens utredning framgår att delar av undervisningen vid skolenheten Volvogymnasiet i Skövde kommun regelbundet bedrivs i Skövde kommuns gymnasieskola Västerhöjds lokaler som inte tillhör huvudmannens skolenhet. Av ingiven dokumentation framgår att det rör sig om hela eller delar av undervisningen i de gymnasiegemensamma ämnena men också andra kurser såsom moderna språk. Vidare framgår att undervisning i fysik 1 och yrkesämnena kopplade till utbildningen genomförs i Volvogymnasiets lokaler. Huvudmannen har framfört att det har pågått ett samarbete med Skövde kommun sedan 1985 samt att tidigare huvudmannen för Volvogymnasiet, Volvo Personvagnar AB, sedan 1999 haft avtal med Skövde kommun som ligger till grund för samarbetet. Avtalet med Skövde kommun har därefter överlåtits till nuvarande huvudman Volvo Industrial Academy AB som ny part. Huvudmannen har vidare uppgett att avtalet numera är ömsesidigt uppsagt från båda parter men mot bakgrund av 12 månaders uppsägningstid kommer samarbetet att fortsätta även under läsåret 2022/23 och upphöra från och med 13 augusti 2023.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 5 § skollagen framgår att utbildningen vid skolenheterna ska genomföras av den huvudman som erhållit godkännande för utbildningen vid respektive skolenhet, samt enligt de villkor som framgår av godkännandet eller särskilda beslut.

Av 1 kap. 3 § skollagen framgår att det med skolenhet avses av huvudman för annan skolform än förskola organiserad enhet som omfattar verksamhet i en eller flera skolbyggnader som ligger nära varandra och till enheten knuten verksamhet som inte bedrivs i någon skolbyggnad. Av förarbetena framgår vidare att det med begreppet skolenhet avses de fysiska byggnaderna, lokalerna och utrymmena där huvudmannen bedriver sin verksamhet. För att flera byggnader ska anses tillhöra samma skolenhet krävs att de ligger någorlunda nära varandra och på ett naturligt sätt hör ihop. Byggnaderna i en skolenhet ingår också i samma administrativa enhet. (Prop. 2009/10:165 s. 633).

Av 2 kap. 8 § skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

Av 2 kap. 35 § skollagen framgår att för utbildningen ska de lokaler och den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Volvo Industrial Academy AB:s verksamhet vid Volvogymnasiet i Skövde kommun inte bedrivs i enlighet med godkännandet för verksamheten då undervisningen i flertalet ämnen bedrivs i lokaler som inte tillhör skolenheten. Bedömningen görs mot bakgrund av att hela eller delar av undervisningen i ämnena svenska, matematik, engelska, fysik, kemi, naturkunskap, religionskunskap, idrott och hälsa och moderna språk bedrivs i lokaler som inte tillhör skolenheten. Enligt Skolinspektionens mening kan dock kravet på att utbildningen ska bedrivas vid den egna skolenheten inte ses som undantagslöst. I ämnen där kursplanen ställer särskilda krav på lokaler och utrustning kan det i vissa fall anses godtagbart att göra avsteg från kravet på att utbildningen ska hållas vid skolenheten, med hänsyn till de lokala förutsättningarna och behoven. Exempelvis är det naturligt att simundervisning ofta behöver genomföras på en plats som inte är knuten till skolenheten. Det får dock endast vara fråga om undervisning i enstaka ämnen. I det nu aktuella fallet genomförs en omfattande del av undervisningen på annan plats än inom den egna skolenheten. Skolinspektionen bedömer därav att redan omfattningen av den undervisning som bedrivs utanför skolenheten överstiger vad som kan anses som godtagbart.

Lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av ingiven dokumentation framgår att Volvogymnasiet har 11 lärare som innehar en anställning hos Volvogymnasiet. Det framkommer vidare att huvudmannen vid sidan av det samarbetsavtal, som numera är uppsagt och som bland annat reglerar antalet lärartimmar per läsår, använder sig utav så kallade uppdragsavtal som innebär att huvudmannen för Volvogymnasiet ingår enskilda avtal med lärare, anställda på den kommunala gymnasieskolan Västerhöjd, att undervisa Volvogymnasiets elever i Västerhöjds lokaler. Av ingiven dokumentation framgår att det är 25 lärare, anställda av Skövde kommun, som vid sidan av Volvogymnasiets egna lärare undervisar Volvogymnasiets elever och där tjänstgöringsgraden bland lärarna varierar men ligger mellan 8 till 100 procent.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 13 § och 17-18 §§ skollagen framgår bland annat att huvudmannen ska anställa lärare som har legitimation och är behöriga för den undervisning de ska bedriva, om de inte omfattas av något av undantagen från dessa krav.

Av 23 kap. 2 § skollagen framgår att med entreprenad avses i denna lag att en huvudman sluter avtal med någon annan om att denne ska utföra uppgifter inom utbildning eller annan verksamhet som huvudmannen ansvarar för enligt denna lag. Huvudmannen behåller huvudmannskapet för uppgifter som utförs på entreprenad. Ett avtal om entreprenad får endast slutas under de förutsättningar som anges i detta kapitel.

Av 23 kap. 7 § skollagen framgår att det finns bestämmelser i 2 kap. 13-19 §§ skollagen som anger vilka som får undervisa i skolväsendet. I stället för vad som anges i 2 kap. 18 § får, när det gäller grundskolan, grundsärskolan, specialskolan,

sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan, en lärare som inte uppfyller kraven på legitimation och behörighet i 2 kap. 13 § ändå undervisa vid entreprenad om

1. undervisningen avser modersmål eller yrkesämne i gymnasieskola eller gymnasiesärskola, och
2. läraren är lämplig att bedriva undervisningen och i så stor utsträckning som möjligt har en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande.

Av 23 kap. 13 § skollagen framgår att uppgifter som avser undervisning i karaktärsämnena som har en yrkesinriktad eller estetisk profil får överlämnas till en enskild fysisk eller juridisk person på entreprenad inom gymnasieskolan.

Av 23 kap. 19 § framgår att om det finns särskilda skäl får regeringen efter ansökan av en kommun, en region eller en enskild huvudman i andra fall än de som anges i 11-14, 16 och 17 §§ medge att kommunen, regionen eller den enskilde huvudmannen får överlämna åt någon annan att bedriva undervisning inom skolväsendet på entreprenad.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Volvo Industrial Academy AB inte har anställt lärare för all den undervisning som ska bedrivas vid Volvogymnasiet. Utredningen visar att Volvogymnasiet inom ramen för verksamheten, genom uppdragsavtal, nyttjar 25 lärare som innehar anställning hos Skövde kommun. Utredningen visar vidare att aktuella lärares uppdrag gentemot Volvo Industrial Academy AB och Volvogymnasiet innebär undervisning av Volvogymnasiets elever i andra ämnen än karaktärsämnena som har en yrkesmässig profil, vilket således inte är förenligt med skollagens bestämmelser. Det har i ärendet inte heller framkommit att dispens enligt 23 kap. 19 § skollagen har beviljats. Skolinspektionen anser därmed att bestämmelserna avseende entreprenad i skollagen innebär hinder mot att lägga ut lärarnas uppgifter på entreprenad på det sätt som framkommit av utredningen. Sammantaget innebär det att författningarnas krav har åsidosatts.

Områden utan konstaterade brister

Förutsättningar att starta utbildningen

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av ingiven dokumentation och intervju framkommer att rektorn som har anställts har lärarlegitimation och har gått rektorsutbildningen. Huvudmannen har även inkommit med underlag som visar att det finns tillgång till alla professioner som krävs i elevhälsan samt underlag som visar att huvudmannen har säkerställt tillgången till platser för arbetsplatsförlagt lärande för eleverna. Huvudmannen har vidare genomfört samråd med Skövde kommun den 22 april 2022.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 9 och 11 §§ skollagen framgår att det pedagogiska arbetet vid en förskole- eller skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor. Rektor ska även ha pedagogisk insikt genom utbildning och erfarenhet.

Av 2 kap. 25 § skollagen framgår bland annat att huvudmannen ska ordna tillgång till elevhälsa för eleverna.

Av 16 kap. 11 och 16 §§ skollagen framgår att huvudmannen ska ha säkerställt att det finns tillgång till platser för arbetsplatsförlagt lärande för eleverna på yrkesprogram som uppfyller författningarnas krav.

Av 2 kap. 6 a § skollagen framgår att huvudmannen ska genomföra samråd med den kommun där utbildningen ska bedrivas.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisad utredning framkommer inte annat än att verksamheten vid Volvogymnasiet i Skövde kommun inom dessa områden har förutsättningar att starta utbildning i enlighet med författningarnas krav. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Prövning av ekonomiska förutsättningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inkomna dokument framgår att huvudmannen bär sina kostnader över tid, har ett stabilt eget kapital och det finns inget som tyder på att huvudmannen inte kan betala sina skulder i takt med att de förfaller till betalning.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 5 § andra stycket 2 och 26 kap. 3 § första stycket 5 skollagen framgår bland annat att huvudmannen ska ha ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisad utredning framkommer inte annat än att verksamheten vid Volvogymnasiet i Skövde kommun inom detta område har förutsättningar att starta utbildning i enlighet med författningarnas krav. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

På Skolinspektionens vägnar,

 Claes Börjesson

Beslutsfattare
Signerat av: Claes Börjesson

 Linda Lundberg

Föredragande utredare
Signerat av: Linda Lundberg

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Madeleine Olofsson och ekonom Lina Håkansson medverkat.

Bilaga 1: Fakta om Volvo Industrial Academy AB

Volvo Industrial Academy AB med organisationsnumret 559220-5149 godkändes den 19 januari 2022 som ny huvudman för gymnasieskola vid Volvogymnasiet i Skövde kommun, i beslut med dnr 2021:835. Godkännandet avser utbildningen på det nationella industritekniska programmet med inriktning produkt och maskinteknik.

Skolinspektionen har under våren 2022 genomfört etableringskontroll för nyetablering av verksamhet för gymnasieskola inför skolstart läsåret 2022/23. Utbildningen som granskats är det nationella industritekniska programmet med inriktning produkt och maskinteknik.